

TEMEL EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AİLEMLE OYNUYORUM, OKUYORUM YARIYIL TATİL KİTABIM

Oyun • Hikâye • Masal • Şiir • Atasözleri • Bilmeceler • Bulmaca • Tekerleme • Fıkra

20 Ocak-3 Şubat 2024

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ÖĞRENCİ İŞLERİ VE SOSYAL ETKİNLİKLER DAİRE BAŞKANLIĞI

Yayın Yönetmeni

Prof. Dr. Zarife SEÇER
Genel Müdür

Yayın Koordinatörü

Yasin VURAL
Daire Başkanı

Editörler

Murad Ali CEHRİ-Sibel KARS

Yayın Ekibi

Dr. Su ERTÜRK
Erdem CAN
Gizem Anı SARIDOĞAN
Hilal Sena GÜNAY
İbrahim TÖKEL
İrem KARAŞ
Nazife DURSUN
Nesrin SOYTEKİN

Tasarım

Ali Mert ÜNAL
Grafiker

ISBN

978-975-11-7449-9

Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları
9218

Yardımcı ve Kaynak Kitaplar Dizisi
2915

tegm.meb.gov.tr

@mebtegm

Kıymetli Ailelerimiz,

Çocuklarımızın, dil öğrenimi başta olmak üzere düşünme becerileri ve yeteneklerinin gelişiminde oyun yoluyla öğrenme son derece önemlidir. Bununla beraber eğlenme, dinlenme ve öğrenme dengesini kurmada geleneksel oyunlarımız, hikâye, masal ve şiirlerimiz; fıkra, bilmece, bulmaca ve tekerlemelerimiz sihirli araçlardır.

Kültürümüzün ve değerlerimizin ışığında çocuklarımızın iyi ruh hâlini koruma ve sağlıklı sosyalleşme hedefi temelinde "Ailemle Oynuyorum, Okuyorum Yarıyıl Tatil Kitabım" hazırlanmıştır. Kitapta, çocuklarımızın tatil süresince aileleriyle birlikte keyifli vakit geçirebilmeleri için günlük olarak farklı etkinliklere yer verilmiştir. Her tatil günü için bulacağınız öneriler, çocuğunuzun gelişimine katkıda bulunacak şekilde tasarlanmıştır.

Tatil sürecinde siz değerli ailelerimizin çocuklarımızla birlikte geçirecekleri zaman dilimi onların iç dünyalarını daha iyi tanımanızı, onları keşfetmenizi ve onlarla daha etkili iletişim kurabilmenizi sağlayacaktır. Böylece çocuklarımıza ayıracağınız kaliteli zaman, onların okula daha iyi hazırlanmalarına ve öğrenme motivasyonlarını güçlendirmelerine yardımcı olacaktır.

Sağlıklı ve keyifli bir yarıyıl tatili geçirmeniz dileğiyle...

Prof. Dr. Zariife SEÇER
Temel Eğitim Genel Müdürü

BEŞTAŞ OYUNU

21

Bu oyun için beş küçük taş gereklidir. Oyuncular sıra belirlemek için bir avuçlarına aldıkları beş taşı hafifçe havaya doğru atıp aynı ellerinin tersini çevirerek düşen taşları yakalamaya çalışır. Yakalanan taş sayısına bakılarak sıra belirlenir. En fazla taşı yakalayan oyuna başlar.

22

23

Oyun sırasında oyuncu taşı yerden alamaz, elindeki taşı düşürürse, yerde bulunan hedefteki taşı alırken diğer taşa dokunur veya taşı havada yakalayamazsa sıra diğer oyuncuya geçer. Sıra kendisine geldiğinde hangi etapta kalmışsa o etaptan başlar. Oyuncunun bir sonraki etaba geçmesi için bulunduğu etabı tamamlamış olması gerekir. Tüm etapları önce bitiren oyunun kazananı olur.

24

25

26

Birler Etabı: Etap avuçtaki beş taşın yere bırakılmasıyla başlar. Oyuncu yerdeki beş taştan bir tanesini eline alır ve taşı ne çok yüksek ne de çok alçak olacak şekilde havaya atar. Taş havadayken yerdeki taşlardan birini avucuna alır ve aynı zamanda havadan gelen taşı da yakalar. Oyuncu bunu yaparken seri olmalıdır. Avucunda iki taş bulunan oyuncu taşlardan birini havaya atar ve yerde kalan üç taştan birini daha avucuna alır. Avucunda iki taş varken aynı zamanda havadaki taşı da yakalar. Böylece avucunda üç taş olur. Oyun bu şekilde yerde hiç taş kalmayana kadar devam eder. Oyunun bu etabında oyuncu beş taşı teker teker avucunda biriktirir.

27

28

29

30

İkiler Etabı: Etap avuçtaki beş taşın yere bırakılmasıyla başlar. İkiler etabında taşlar ikişer ikişer toplanır.

31

Üçler Etabı: Etap avuçtaki beş taşın yere bırakılmasıyla başlar. Oyuncu yerdeki beş taştan birini eline alır ve taşı havaya atar. Taş havadayken yerdeki taşlardan üçünü avucuna alır ve aynı zamanda havadan gelen taşı da yakalar. Avucunda dört taş bulunan oyuncu taşlardan birini havaya atar ve yerde kalan bir taşı da avucuna alır. Oyuncu böylece yerdeki tüm taşları toplamış olur.

1

2

3

Dörtler Etapı: Etap avuçtaki beş taşın yere bırakılmasıyla başlar. Oyuncu yerdeki beş taştan birini eline alır ve taşı havaya atar. Taş havadayken yerdeki dört taşın hepsini avucuna alır ve aynı zamanda havadan gelen taşı da yakalar. Oyuncu böylece yerdeki tüm taşları toplamış olur.

Tombah Etapı: Beş taşın hepsi avucun içindeyken oyun başlar. Avuçtaki beş taştan biri havaya atılır, avuçta bulunan dört taştan biri yere bırakılır. Sonra yine avuçtaki taşlardan biri havaya atılır, avuçta bulunan

üç taştan biri yere bırakılır. Bu şekilde avuçta bir taş kalana kadar oyun devam eder. Sonunda avuçta kalan son taş havaya atılır ve yerdeki dört taş birden avuca alınarak havadaki taş da yakalanır.

Dedeler Etapı/Köprü Etapı: Beş taşın hepsi yere bırakılır. Bir elin orta parmağı işaret parmağının önüne getirilir ve başparmak da açılarak bir köprü şekli görüntüsü verilir. Köprü şeklini alan parmaklar yere yerleştirilir. Diğer oyuncu yerdeki taşlardan birini seçer. Oyuncu rakip oyuncunun seçtiği taşı köprünün altından en son geçirmelidir. Oyuncu rakip oyuncunun seçtiği taş dışında bir taş seçer ve havaya atar.

Bu etapta yerdeki her bir taş için üç hakkı vardır. Taş havadayken yerdeki her bir taş üçer hak ile köprünün altından geçirmeye çalışır. En son rakip oyuncunun seçtiği taş

da köprünün altından geçirir. Böylece tüm taşlar köprünün altından geçmiş olur. Köprü şekli verilen el yerden kaldırılır ve elde olan taş havaya atılır. Taş havadayken yerdeki dört taşın hepsini avucuna alır. Oyunun sonunda beş taşın hepsi avuçta olmalıdır. Oyunun kurallarına uyarak bu etaba kadar gelen ve etapları önce bitiren oyunun kazananı olur.

GÜNÜN BİLMECESİ, ATASÖZÜ VE TEKERLEMESİ

Aşağıdaki atasözünde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmış. Acaba bu atasözlerinin tamamı neydi? Bu boşlukları hangi kelimelerle doldurabilirim? Bana yardım edebilir misin? Eğer bulamadıysan büyüklerine soralım, belki onlar biliyorlardır.

ATASÖZÜNÜ BULALIM

..... akçe gün içindir.

Aşağıdaki bilmeceyi bakalım, ailede önce kim doğru cevaplayacak? Haydi sor!

BİLMECEYİ BİLELİM

Geceye kardeş olmuş,
İnsana yoldaş olmuş.

Cevap, son sayfalarda...

TEKERLEME

Leylekler lak lak,
Ördekler vak vak,
Al sana iki kabak,
Ye de tadına bak.
Köpekler hav hav,
Kediler miyav miyav,
Ne de güzel oynuyorlar.
Keyiflerine bakıyorlar.

Yarışmaya var mısın? Bu tekerlemeyi, ailede hiç şaşırmadan kim daha hızlı söyleyebilir?

KARAGÖZ İLE HACİVAT

Karagöz:

— Merhaba Hacivat!

Hacivat:

— Merhaba Karagöz'üm! Hoş geldin. Seni görmek ne güzel!

Karagöz:

— Ver bakayım elindeki kitabı.

Hacivat:

— Öyle denmez, Karagöz'üm! "Lütfen kitabı verir misin?" denir.

Karagöz:

— Gülten gelir misin?

Hacivat:

— Ne Gülten'i Karagöz'üm! "Lütfen, kitabı verir misin?" denir, dedim. Hem yanlışlık yapınca "Özür dilerim." dersin.

Karagöz:

— Görür, giderim.

Hacivat:

— Yanlış anladın, Karagöz'üm! "Özür dilerim, dersin." dedim.

Karagöz:

— Çok özür dilerim. Artık benim gitmem gerek. Fakat ayrılırken ne dendiğini unuttum.

Hacivat:

— Ayrılırken "Allah'a emanet ol.", "Hoşça kal." veya "Görüşmek üzere." denir.

Karagöz:

— Öyleyse hoşça kal.

Hacivat:

— Güle güle Karagöz'üm! Yine beklerim.

Karagöz:

— Anlamadım. Neyi eklerim?

Hacivat:

— Yine beklerim, dedim Karagöz'üm!

Karagöz:

— Ben de gelirim arkadaşım.

Murad Ali CEHRİ

Peki, sen arkadaşlarınla nasıl selamlaşıyorsun?

Acaba başka hangi Karagöz-Hacivat metinleri var? Bunu öğrenmek için ailenle birlikte kütüphaneye gidip araştırma yapabilirsin.

Şimdi sen de ailenle birlikte bir Karagöz-Hacivat metni oluşturmaya ne dersin? Karar verdiniz mi, kim Karagöz kim Hacivat olacak?

A large rectangular area with a dashed blue border, containing 20 horizontal dotted lines for writing.

BOM OYUNU

Oyuncular çember oluşturlar. Birden başlayarak her bir oyuncu bir sayı söyleyecek şekilde sayarlar.

Beş ve beşin katlarına (5-10-15-20...) denk gelen oyuncu, bu sayıları söylemek yerine "Bom!" demesi gerekir. (1, 2, 3, 4, Bom, 6, 7, 8, 9, Bom, 11, 12, 13, 14, Bom, 16, 17, 18, 19, Bom...)

Yanlış söyleyen oyuncu oyundan çıkar.

Oyunu zorlaştırmak için 3 ya da 7'nin katları da Bom olabilir. (1, 2, Bom, 4, 5, Bom, 7, 8, Bom...) (1, 2, 3, 4, 5, 6, Bom, 8, 9, 10, 11, 12, 13, Bom...) Oyun sonunda hiç yanılmayan oyuncu oyunun kazananı olur.

GÜNÜN BİLMECESİ, ATASÖZÜ VE TEKERLEMESİ

Aşağıdaki atasözünde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmış. Acaba bu atasözlerinin tamamı neydi? Bu boşlukları hangi kelimelerle doldurabilirim? Bana yardım edebilir misin? Eğer bulamadıysan büyüklerine soralım, belki onlar biliyorlardır.

ATASÖZÜNÜ BULALIM

Akılsız başın çeker.

Aşağıdaki bilmeceyi bakalım, ailede önce kim doğru cevaplayacak? Haydi sor!

BİLMECEYİ BİLELİM

Yere kızar, göğe çıkar;
Gökte durmaz, yere düşer.

Cevap, son sayfalarda...

TEKERLEME

İğnem düştü yakamdan,
Kedi geldi arkamdan.
Gelme kedi gelme,
Annem bakıyor balkondan.
Saksağan sek sek,
Kuyruğu tümsek.
Kuyruğuna binelim,
Bizim köye gidelim.

Yarışmaya var mısın? Bu tekerleme-yi, ailede hiç şaşırmadan kim daha hızlı söyleyebilir?

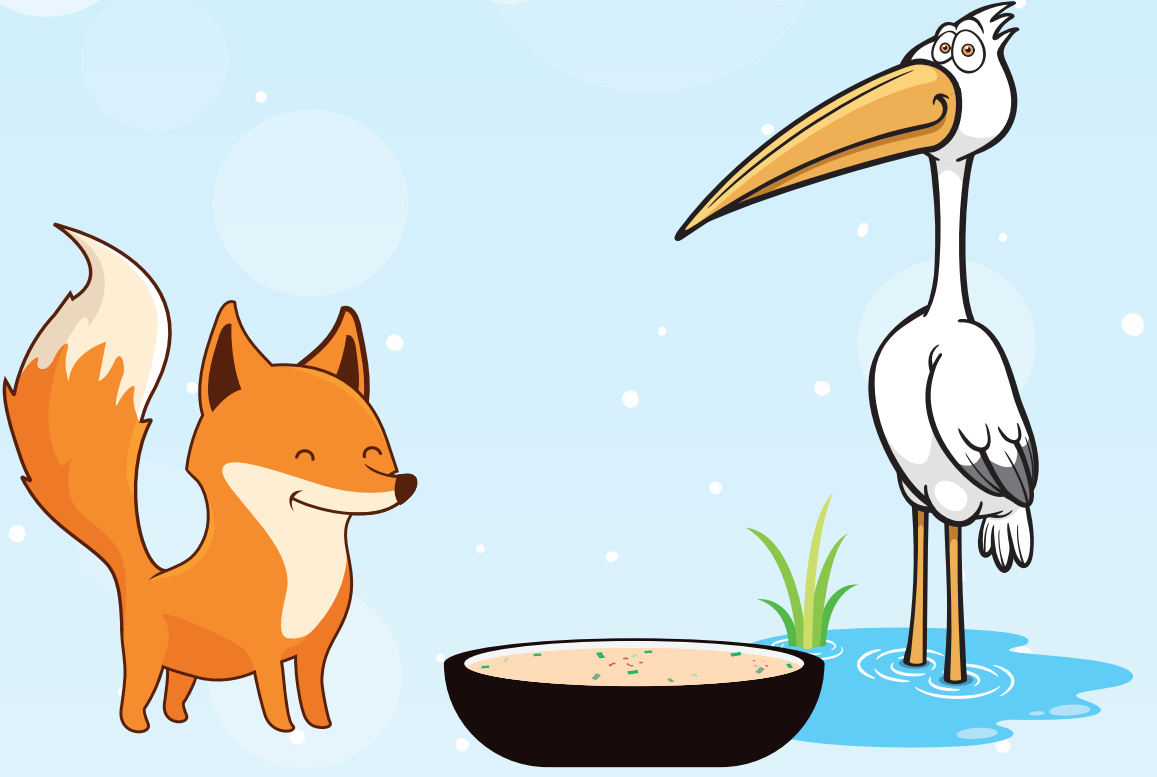

Masalı dinlemek
için tıklayınız.

MASAL
ZAMANI

Masalın şarkısını dinlemek
için tıklayınız.

TİLKI İLE LEYLEK

Bir varmış bir yokmuş. Günlerden bir gün tilki, leyleği yemeğe davet etmiş. Davet ederken de leyleğe:

— Bizde misafir umduğunu değil, bulduğunu yer, demiş. Meğer tilki pek cimriymiş. Bir çorba çıkarmış topu topu. O da sulu mu sulu! Hem neyle getirse beğenirsiniz? Tabakta!..

Leylek gagasıyla uğraşadursun, tilki bitirmiş çorbanın hepsini bir solukta. Leylek kızmış ama çekmiş sineye. Bir zaman sonra, o da tilkiyi buyur etmiş yemeğe. "Hay hay!" demiş tilki ve eklemiş:

— Nasıl gelmem? Çağrıldığın yere erinme, çağrılmadığın yere görünme, demişler. Ben dostlara naz etmesini sevmem.

Tilki tam saatinde yemeğe gelmiş. Leyleğe türlü diller dökmüş:

— Şu güzel, bu güzel. Hele yemeğin kokusu... Gel iştahım gel!

Gerçi tilkilerin iştahı pek nazlı değilmiş ama et kokusu başka şeymiş:

— Kuşbaşı galiba, bayılırım etin böylesine. Hele kıvamında pişmişine, diyerek oturmuş sofraya tilki. Derken yemek gelmiş. Gelmiş ama nasıl? Kokusunu al, eti ara da bul! Dar boğazlı, upuzun bir çömlek içinde, tam leyleğin gagasına göre. Tilki evirip çevirse de nafiye... Ancak kokladığı ile kalmış eti.

Kısımış kuyruğunu, dönmüş evine.

Aç kaldığına mı yansın, leyleğe rezil olduğuna mı? Yaptığına pişman olmuş ama ne fayda! İş işten geçmiş. Yaptığı tilkiye ders olmuş.

Gökten üç elma düşmüş. Biri masalı anlatana, biri dinleyene, biri de misafirperverlerin başına.

DAVUL ZURNA 1, 2, 3 OYUNU

Oyuncular arasından bir ebe seçilir. Ebe yüzünü diğer oyuncular arkasında kalacak şekilde duvara döner. Oyuncular ebeye belirli bir uzaklıkta başlangıç noktası olarak belirledikleri yerde yan yana dizilirler.

Ebe, oyunculara arkası dönükken "Davul zurna; bir, iki, üç!" der. Bu sırada diğer oyuncular ebeye adım adım yaklaşmaya çalışır. Ebe, sözünü bitirir bitirmez ona yaklaşmaya çalışan oyunculara doğru döner.

Oyuncular ebe kendilerine döndüğünde hareketsiz kalır. İçlerinden hareket eden olursa ve ebe bunu fark ederse o oyuncu başlangıç noktasına geri döner.

Oyunculardan biri ebeye yaklaşıp dokunana kadar bu şekilde oyun devam eder. Oyunculardan biri ebeye yaklaşıp dokunduğunda tüm oyuncular kaçır ve ebe onlardan birini yakalamaya çalışır. Yakalanan oyuncu ebe olur ve oyun her oyuncu ebe olana kadar devam eder.

GÜNÜN BİLMECESİ, ATASÖZÜ VE TEKERLEMESİ

Aşağıdaki atasözünde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmış. Acaba bu atasözlerinin tamamı neydi? Bu boşlukları hangi kelimelerle doldurabilirim? Bana yardım edebilir misin? Eğer bulamadıysan büyüklerine soralım, belki onlar biliyorlardır.

ATASÖZÜNÜ BULALIM

Allah'tan kesilmez.

Aşağıdaki bilmeceyi bakalım, ailede önce kim doğru cevaplayacak?
Haydi sor!

BİLMECEYİ BİLELİM

Ateşe girer, yanmaz;

Suya girer, ıslanmaz.

Cevap, son sayfalarda...

Yarışmaya var mısın? Bu tekerlemeyi, ailede hiç şaşırmadan kim daha hızlı söyleyebilir?

TEKERLEME

Fidanı diktim;
Suladım, büyüttüm.
Ulaştı boyuma,
Baktı buluta,
Oldu bir ulu ağaç,
Devasa mı devasa.
Meyve meyve dallar;
Şeftali, kayısı ve nar...

Kuşların yuvası,
Dünyanın havası,
Güneşin gölgesi,
Vardır ağacımda.
Yaşa ağacım yaşa,
Sen var oldukça
Vız gelir sel fırtına,
Kaybolur her bir tasa.

Murad Ali Cehri

BORÇ PARA İSTEME

Nasreddin Hoca bir gün yolda giderken arkadaşlarından biri yanına yaklaşır ve Hoca'ya;

"Hocam, senden bir isteğim var..." diye söze başlar.

Hoca, arkadaşının niyetini hemen anlar; kendi kendine; "Mutlaka yine para isteyecektir." diye düşünür ve ona;

"Benim de senden bir arzum var, gel ilk önce sen onu yerine getir, sonra ben seninkini dinleyeyim." der. Arkadaşı;

"Peki Hocam, nedir benden isteğin?" deyince Hoca;

"Ne olursun, benden borç para isteme de ne istersen iste." deyiverir.

DAMDAN DÜŞENİN HÂLİNDEN DAMDAN DÜŞEN ANLAR

Hoca evinin damında çalışırken, olacak bu ya, aşağıya düşüverir. Haberi duyan komşuları;

"Hocam, geçmiş olsun, damdan düşmüşsün, çok üzüldük." derler ve ardından soru üstüne soru sorarlar:

"Nasıl oldu?"

"Neden dikkat etmedin?"

"Bir daha dikkatli ol..."

Sorular uzadıkça, Hoca'nın da canı sıkılmaya başlar. Düşünür, taşınır ve bunların hepsini birden susturmak için komşularına;

"Komşular, sizin içinizde damdan düşeniniz var mı?" deyince, misafirler hep bir ağızdan;

"Yook..." diye cevap verir. Bu defa Hoca;

"Öyleyse damdan düşen birini getirin." der.

Komşular "Niye Hocam?" diye sorar.

Hoca da "Benim hâlimden ancak damdan düşen anlar!" der.

EL ELİN EŞEĞİNİ TÜRKÜ ÇAĞIRA ÇAĞIRA ARAR

Bir gün subaşının eşiği kaybolur. Hoca, birkaç komşusu ile birlikte eşiği aramaya çıkar. Hoca hem eşiği aramakta hem de türkü söylemektedir. Bu durumu yadırgayan komşularından biri Hoca'ya;

"Hocam, bu nasıl iş, insan kaybolan eşiği böyle türkü söyleyerek mi arar?" diye sorar.

Hoca bu lafin altında kalır mı?

"El elin eşiğini türkü çağıra çağıra arar." der.

DEVE CÜCE OYUNU

Oyuncular arasından sayışmaca ile ebe belirlenir. Ebe "Deve!" dediğinde diğer tüm oyuncular ayağa kalkar. Ebe "Cüce!" dediğinde bu kez oyuncular çömelerek oturur. Ebe art arda ve giderek hızlanan bir şekilde karışık olarak "deve" ve "cüce" sözcüklerini söyler. Tüm oyuncular ebe'nin yönergesine uymaya çalışır. Ebe'nin yönergesine uyamayan oyuncu oyundan çıkar. Yönergeye uyarak en sona kalan oyuncu oyunun kazananı olur.

GÜNÜN BİLMECESİ, ATASÖZÜ VE TEKERLEMESİ

Aşağıdaki atasözünde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmış. Acaba bu atasözlerinin tamamı neydi? Bu boşlukları hangi kelimelerle doldurabilirim? Bana yardım edebilir misin? Eğer bulamadıysan büyüklerine soralım, belki onlar biliyorlardır.

ATASÖZÜNÜ BULALIM

..... yere düşmekle olmaz.

Aşağıdaki bilmeceyi bakalım, ailede önce kim doğru cevaplayacak? Haydi sor!

BİLMECEYİ BİLELİM

Şekere benzer, tadı yok;
Gökte uçar, kanadı yok.

Cevap, son sayfalarda...

TEKERLEME

Sağ elimde beş parmak,
Sol elimde beş parmak,
Say bak, say bak, say bak.
Hepsi eder on parmak.
Sen de istersen saymak,
Say bak, say bak, say bak.
Hepsi eder on parmak.

Yarışmaya var mısın? Bu tekerlemeyi, ailede hiç şaşırmadan kim daha hızlı söyleyebilir?

Masalı dinlemek
için tıklayınız.

MASAL
ZAMANI

Masalın şarkısını dinlemek
için tıklayınız.

İMDİ DEDE

Zaman zaman içinde, kalbur saman içinde, devler top oynarken eski hamam içinde... Biz hayladık hoyladık, cümle âlemi topladık. Allah'ın kışı, tandırın başı olur da kim gelmez, deyip masala başladık.

Bir varmış bir yokmuş. Küçük bir kasabada yaşlı bir marangoz yaşarmış. Bu marangozun iki tane de çırağı varmış. Marangoz çok yetenekli ve çalışkanmış. Çağıldığı zaman "İmdi geliyorum." dediği için de adı "İmdi Dede" kalmış. Çırakları, bazen dükkânda yatıp kalkar; bazen de evlerine giderlermiş.

Bir kış günü evlerinden dönerken yolda üşüyüp titreyen bir kedi yavrusu görmüşler. Soğuktan ölmesin diye kediyi alıp dükkâna getirmişler fakat İmdi Dede hayvanları sevmezmiş. Sevmediği için de:

— Burada kedi istemiyorum. Çocuklar, bunu hemen dışarı bırakın, diye bağırmış.

Kediyi bırakmak istemeyen çırakların aklına bir fikir gelmiş. Çıraklardan biri kediyi pencerenin dışına koymuş. Öteki de içeriden pencerenin altına saklanmış. Kedi orada miyavladıkça çırak da içeriden:

— İmdi Dede! İmdi Dede! Sen orada sıcacık dükkânında otururken ben burada üşüyüp donayım mı imdi, diye mırıldanmış. İmdi Dede bu sözleri duyunca çok üzülmüş:

— Kediyi içeri alın çocuklar, demiş.

Çıraklar sevinerek kediyi içeri almışlar. Kediye oynaması için bir de yumak vermişler. Kedi sevinç içinde yumakla bir oynamış, bir oynamış... Onu seyreden İmdi Dede, çok mutlu olmuş ve o günden sonra nerede üşüyen bir kedi görse hemen yanına almış.

Gökten üç elma düşmüş. Biri İmdi Dede'nin, biri kedilerin, biri de hayvanları seven çocukların başına...

DÜĞÜM OYUNU

Düğüm oyununun amacı kurallara uyarak yumağı düğüm hâline getirdikten sonra düğümü geri çözmektir.

Oyuncular çember oluştururlar. Oyuncular arasından sayışmacı ile oyunu başlatacak oyuncu seçilir. Seçilen oyuncu yumağın ucunu bir elinde tutar. Diğer eliyle yumağı istediği bir oyuncuya atarak oyunu başlatır. Kendisine ip yumağı gelen oyuncu bir eliyle ipi elinde tutarak yumağı istediği bir oyuncuya doğru atar. İp yumağı bitene kadar bu şekilde oyuncudan oyuncuya atılır.

Yumak bittiğinde bu sefer ipin bittiği oyuncudan başlayarak oyuncular arasında oluşan düğüm çözülmeye çalışılır. İp doğru sırada geri sarılarak oyuncudan oyuncuya atılmalıdır. Düğüm çözülüp yumak yeniden oluşturulduğunda oyun sona erer.

GÜNÜN BİLMECESİ, ATASÖZÜ VE TEKERLEMESİ

Aşağıdaki atasözünde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmış. Acaba bu atasözlerinin tamamı neydi? Bu boşlukları hangi kelimelerle doldurabilirim? Bana yardım edebilir misin? Eğer bulamadıysan büyüklerine soralım, belki onlar biliyorlardır.

ATASÖZÜNÜ BULALIM

Anlayana sivrisinek anlamayana
..... zurna az.

Aşağıdaki bilmeceyi bakalım, ailede önce kim doğru cevaplayacak?
Haydi sor!

BİLMECEYİ BİLELİM

Sarı tavuk dalda yatar,
Dal kırılır, yerde yatar.

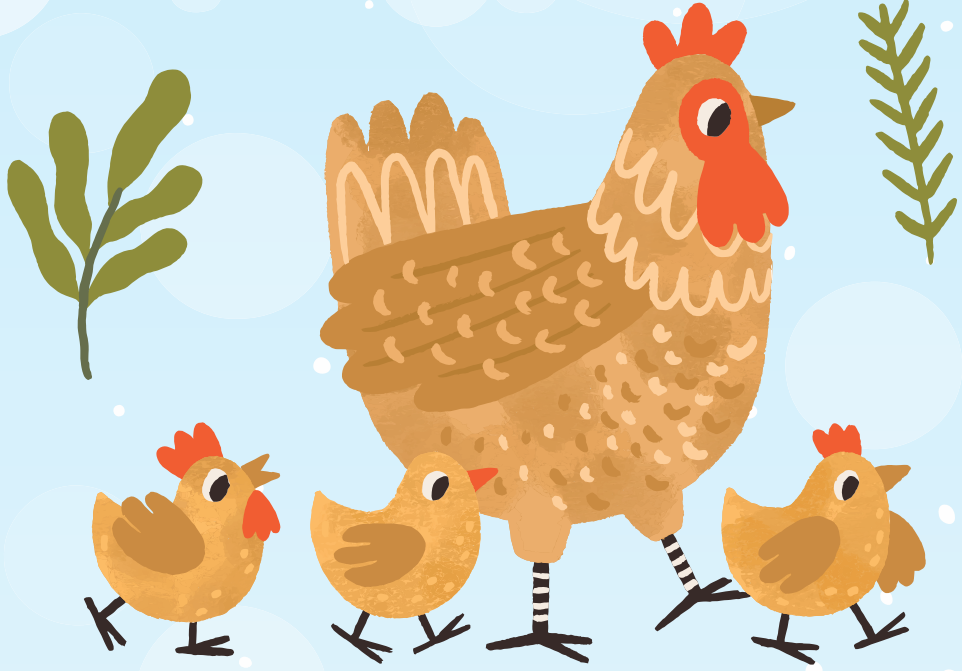
Cevap, son sayfalarda...

TEKERLEME

Ebe ebe nerede?
Su doldurur derede!
Dere boyu çalılık,
Derede olur balık,
Şu ebe de ne alık!
Oltamı attım,
Balığı tuttum.
Balık suya dalamaz,
Ebe beni bulamaz.
Bir, iki, üç, dört, beş, altı, yedi;
Bunu kim dedi?
Diyen dedi, on yedi,
Yağlı böreği kim yedi?

Yarışmaya var mısın? Bu tekerle-
meyi, ailede hiç şaşırmadan kim
daha hızlı söyleyebilir?

ÇİLLİ TAVUK VE YAVRULARI

Az sürdürdüm, uz sürdürdüm, dere tepe düz sürdürdüm; Altı ay, bir güz sürdürdüm. Geri döndüm baktım ki arkadan ekin gövermiş, geçmiş. Bir orak aldım, yanaştım ekine. Biraz biçtikten sonra belim ağrıdı. Dineliverdim yorgunluk alametiyle. Sonra rastladım bir çilli tavuğa. Bu tavuğun beş de yavrusu varmış. Çilli tavuk, yavrularıyla bütün gün yem bulmak için aranır dururmuş. Kış günlerinde kar, fırtına eksik olmazmış. Bu yüzden çilli tavuk ve yavruları yem bulmakta zorlanıyorlarmış. Gel zaman git zaman, uzun ve soğuk bir kışın ardından, nihayet ilkbahar gelmiş.

Bizim çilli tavuk, "Şu tarlaya az buğday eksem de kışın kolayca yavrularımı beslesem. Tek başıma bunu yapamam. Komşularımdan yardım isteyeyim." diye düşünmüş. Komşularını aklından tek tek geçirmiş. İlk önce kazın yanına gelmiş ve ona seslenmiş:

Kaz kardeş, ben ekin ekeceğim ama yardıma ihtiyacım var. Sen bana yardım edersen ben de sana yardım ederim. Bu işi daha kolay yaparız. Bana yardım eder misin, demiş.

Kaz :

— İşimiz çok, gelemem, demiş.

Çilli tavuk buna zlmş. Bu sefer tavşana gitmiş. Kirlarda zıp zıp zıplayan tavşana yetişmesi kolay olmamış. Nefes nefese kalmış ama sonunda ona yeatişmiş ve şöyle seslenmiş:

— Tavşan kardeş, tavşan kardeş! Benim yardıma ihtiyacım var. Gel, bana biraz yardım et. Buğday ekeceğim. Ben de sana yardım ederim, tek başıma yapamıyorum.

— Aaa, olmaz ki!.. Bir tavşan dolaşmadan duramaz ki! Benim gezmem lazım, ben gelemem, demiş tavşan. Sonra da zıplaya zıplaya çekip gitmiş.

Tavuğın komşularından biri de rdekmiş. Çilli tavuk, "Bir de rdeğın yanına gideyim bari." diye düşünmüş.

— rdek kardeş, senden yardım istiyorum. Yavrularım ufak, kış gelmeden onlara yiyecek hazırlamam lazım. Buğday ekeceğim ama o da tek başıma olmuyor. Gelip bana yardım eder misin? Ben de sana yardım ederim, demiş.

rdek:

— Vak vak vak!.. Sen işine bak. Ben de gelemem, işlerim var, demiş.

Çilli tavuk, rdeğın cevabına da zlmş. Yine "Kimden yardım isteyeyim?" diye düşünmüş, aklına horoz gelmiş.

— Horoz kardeş, ben kışa hazırlık için buğday ekmek istiyorum. Tek başıma da olmuyor. Bana yardımcı olur musun? Ben de sana yardımcı olurum, demiş.

Horuz:

—!.. Başka tarafa yr! Ben gelemem. Yorgunum, alışamam, demiş.

Tavuk bakmış ki dört komşusundan da hayır yok, başlamış eşelemeye. Gecesini gündüzüne katmış; eşelemiş, eşelemiş. Eke-bildiği kadar buğday ekmiş. Günler günleri kovalamış.

20

Buğdaylar yeşillenmiş, başak vermiş; o başaklar baş eğmiş, içleri dolmuş. Sonunda hasat zamanı gelmiş.

21

Çilli tavuğumuz yine sırasıyla komşularını gezmiş. Buğdayları biçmek için hepsinden yardım istemiş. Ama yine hiçbirisi, çilli tavuğa yardım etmemiş.

22

23

Çilli tavuk, "Kimse gelmedi, iyisi mi ben kendim yapayım bu işi." demiş ve takmış önlüğünü boynuna. Buğdayları biçip azar azar alarak taşıyabildiği kadarını değirmene taşımış. O kadar yorulmuş ki biraz dinlenmeden işine devam edememiş.

24

25

Az biraz dinlendikten sonra değirmenden aldığı undan hamur yoğurup ekmek pişirmiş. Ekmekleri sıra sıra dizip komşularına gitmiş.

26

— Kaz kardeş, ben buğdayımı ektim, hasat ettim, öğüttüm. Eve getirdiğim unumla da ekmek pişirdim. Ekmekleri yerken bana yardımcı olur musun, demiş.

27

— Olurum tabii, hemen gelirim, demiş kaz.

28

Bunun üzerine komşusu tavşana gitmiş bizim çilli tavuk:

29

— Tavşan kardeş, ben buğdaylarımı öğüttüm, ekmek pişirdim. Ekmekleri yerken bana yardımcı olur musun, demiş.

30

— Aaa! Olurum, olurum, senin ekmeklerini yemeye gelirim, demiş.

31

Tavuk bu kez de ördeğe sormuş:

— Ördek kardeş, ben ekmek pişirdim. Bunları yemek lazım artık. Bana yardımcı olur musun?

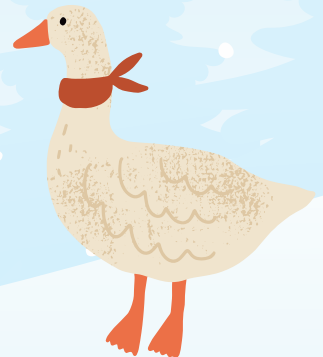
1

Ördek:

2

— Gelirim tabii, yardımcı olurum, demiş.

3

Çilli tavuk son olarak horoza gitmiş:

— Horoz kardeş, ben buğdayları öğüttüm. Ekmekleri pişirdim. Yeme zamanı artık. Gelip bizimle yer misin, demiş.

Horoz da:

— Tabii, tabii gelirim, yerim, diye cevaplamış çilli tavuğun sorusunu. Hepsi koşa koşa gitmişler çilli tavuğun evine.

Çilli tavuk:

— Ben bunları ekerken, biçerken, değirmende un öğütürken hepinizin işi vardı. Şimdi yemeye gelince hepiniz buradasınız.

Tarlada izi olanın

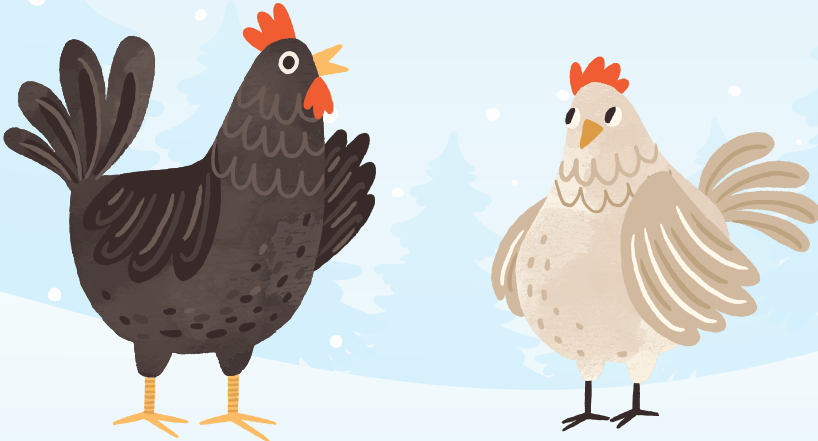
Harmanda yüzü olur

Çorbada tuzu olanın

Yemekte sözü olur

demiş. Çilli tavuğun arkadaşları hatalarını anlamışlar ve bir sonraki yıl için çilli tavuğa yardım etmeye söz vermişler. Çilli Tavuk da arkadaşlarını sofrasına kabul etmiş.

Gökten üç elma düşmüş: Biri, alın teriyle ekmeğini kazanan çilli tavuğun, biri, bu masalı dinleyenlerin diğeri de arkadaşlarına yardım eden herkesin başına.

HİMBİL OYUNU

Oyuncular çember oluşturacak şekilde otururlar. Oyuncu sayısı kadar herhangi bir nesne belirlenir. Örneğin, 4 oyuncu varsa "elma, armut, muz, kivi" belirlenip her bir meyve adı dörder adet kâğıda yazılarak toplam 16 adet kâğıt hazırlanır. Yazılan tüm kâğıtları karıştıracak oyuncu ve oyuna başlayacak oyuncu sayışma ile belirlenir. Hazırlanan kâğıtlar, yazıları gözükmeyecek şekilde katlanır. Kâğıtları dağıtmak için seçilen oyuncu, tüm kâğıtları bir poşet içine koyup karıştırır ve belirlenen alana hepsini döker. Her oyuncu kendisi için 4 kâğıt seçer. Oyunun oynanış yönü sağdan sola doğrudur. Her turda oyuncu sağındaki oyuncuya bir kâğıt vererek devam eder. Oyunda amaç elinde aynı nesnelerin yazılı olduğu kâğıdı biriktirmektir. Aynı kâğıtları toplayıp elinde farklı kâğıt olmayan oyuncu ortaya elini vurarak "himbil" yapmış olur. Himbil yapan oyuncu o turu kazanır ve 100 puan alır. Kalan oyuncular oyuna devam ederek 100 puandan sonraki en yüksek puanı alabilmek için uğraşırlar. Sonraki himbil yapan oyunculara verilecek puanlar sırasıyla 75, 50 ve 25 puandır. Tekrar tekrar oynanan oyunlar sonunda toplanacak puanlarla kazanan belirlenir.

GÜNÜN BİLMECESİ, ATASÖZÜ VE TEKERLEMESİ

Aşağıdaki atasözünde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmış. Acaba bu atasözlerinin tamamı neydi? Bu boşlukları hangi kelimelerle doldurabilirim? Bana yardım edebilir misin? Eğer bulamadıysan büyüklerine soralım, belki onlar biliyorlardır.

ATASÖZÜNÜ BULALIM

Aslan yattığı yerden olur.

Aşağıdaki bilmeceyi bakalım, ailede önce kim doğru cevaplayacak?
Haydi sor!

BİLMECEYİ BİLELİM

Dışi kazan karası,
İçi peynir mayası.

Cevap, son sayfalarda...

TEKERLEME

Oooo...

İğne battı,
Canımı yaktı.
Tombul kuş,
Arabaya koş.
Arabanın tekeri,
İstanbul'un şekeri.
Hop hop,
Altın top,
Bundan başka,
Oyun yok.
Yağlı böreği kim yedi?

Yarışmaya var mısın? Bu tekerle-
meyi, ailede hiç şaşırmadan kim
daha hızlı söyleyebilir?

ÜÇ ARKADAŞ

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde kalbur ile su taşıdım, bir bahçe bile sulayamadım. Buğday ektilim, arpa bitti. Keçilerim sarpa gitti. Ne talihsiz insanmışım; zemherinin soğuşunda ateş, başımda bitti. "Ne yapayım da avunayım?" derken fikrim aklıma, dilim de bu masala yetti.

Zamanın birinde bir horoz ile tilki varmış. Horoz bir gün yüksek bir dala çıkmış. Bunu uzaktan gözleyen tilki koş koş gelmiş. Daldaki horozun karşısında durmuş ve başlamış "Pavuk pavuk!" diye ses çıkarmaya.

Bunu duyan horoz, tilkiye:

— Hayırdır tilki kardeş, beni mi çağırıyorsun, demiş.

Tilki de:

— Evet, seni çağırıyorum horoz kardeş, demiş.

— Ne yapacaksın beni?

— Seninle arkadaş olmak istiyorum, demiş tilki.

— Gözüme baka baka yalan söylüyorsun. Beni aşağı indirip yiyeceksin, demiş horoz.

— Hayır, yemeyeceğim. Arkadaş olmak istiyorum, demiş tilki ısrarla.

— Nasıl inanayım sana? Tilki, horozu şu cevabı vermiş:

— İnan, inan. Emin ol ki sadece arkadaş olmak istiyorum.

Bu sözlerin üzerine horoz daldan inmiş, tilkiyle arkadaş olmuşlar. Beraberce az gitmişler, uz gitmişler, dere tepe düz gitmişler. Bir de bakmışlar ki bir otlakta heybetli mi heybetli bir at, onları bekliyor. Atı da kendilerine arkadaş etmişler.

Üçü, gide gide bir nehrin kenarına gelmiş. Nehrin suyu o kadar soğukmuş ki tam su içerken tilkinin kuyruğu donuvermiş. Bunu fark eden horoz ile at, tilkinin yanına koşmuşlar ve onu kurtarmışlar.

Üç arkadaş altı ay gece, altı ay gündüz gitmişler. Gide gide bir çobanla karşılaşmışlar. Çoban: tilki, at ve horozu yan yana görünce “Bunlarda bir hâl var.” diye onlara yaklaşmamış.

Bir süre sonra çoban; koyunları ağıla kapatmış, uyumuş.

Uyandığında bir de bakmış ki bu üç arkadaş, hâlâ bir arada ve çok eğleniyorlar. Çoban iyice meraklanmış, bu üç hayvanın bunca farklılığa rağmen nasıl bu kadar iyi anlaşmışına şaşır kalmış. Dayanamayıp sormuş:

— Üçünüz burada ne yapıyorsunuz?

Tilki hemen atılmış:

— Biz üç iyi arkadaşız. Aylardır yollardayız ve ne zaman birimizin bir şeye ihtiyacı olsa diğeri ona yardım eder. Atın sırtı kaşınsa horoz üzerine atlar, gagasıyla onu kaşır. Horoz yorulsa at, onu sırtında taşır. Ormandaki en kestirme yolları da ben bilirim. Onları gideceğimiz yere en kurnaz planlarla ben götürürüm, demiş.

Uzun süredir onları izleyen çoban, bu üç arkadaşın dayanışmasına hayran kalmış ve onları çiftliğe yerleştirmiş. Çoban anlamış ki tek başına güçlü olmaktan daha güçlü bir şey var: O da güçlerini birleştirip birlikten doğan kuvvetle yükünü azaltmak.

Tilki, horoz, at ve çoban tüm farklılıklarına rağmen o çiftlikte mutlu bir şekilde yaşamışlar.

Gökten üç elma düşmüş: Biri, bu dört arkadaşın başına; biri, anlatanın başına; biri de arkadaşlarına hep destek olanların başına...

Haydi, bu masalı ailenle birlikte seslendir. Ses kaydını belki hatıra olarak saklamak istersin.

KABAK OYUNU

Oyuncular, bir çember oluştururlar ve sırayla numaralandırılırlar (1,2,3,4,...). Oyuncular içinden sayışmacı ile bir ebe seçilir. Ebe oyunu başlatır. Ebe oyuna başlarken "Tarlayı ektim biçtim, 3 kabak oldu." der. Numarası 3 olan oyuncu "3 kabak olmaz." der. 3 kabağı söyleyen ebe hemen "Ya kaç kabak olsun?" der. 3 numaralı oyuncu "3 kabak olmaz, 1 kabak olur." der. 1 numaralı oyuncu "1 kabak olmaz." der. 3 numaralı oyuncu "Ya kaç kabak olur?" der. 1 numaralı oyuncu "1 kabak olmaz, ...kabak olur." der.

Oyun böylece seri bir şekilde devam eder. Yanılan, geç cevap veren, donuk kalan oyuncu oyundan çıkar ancak çemberde kalır. Oyundan çıkan oyuncunun numarasını söyleyen oyuncu yanmış olur ve oyundan çıkar. Bu şekilde yanmadan en sona kalan oyuncu oyunun kazananı olur.

GÜNÜN BİLMECESİ, ATASÖZÜ VE TEKERLEMESİ

Aşağıdaki atasözünde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmış. Acaba bu atasözlerinin tamamı neydi? Bu boşlukları hangi kelimelerle doldurabilirim? Bana yardım edebilir misin? Eğer bulamadıysan büyüklerine soralım, belki onlar biliyorlardır.

ATASÖZÜNÜ BULALIM

Bilmemek değil, ayıp.

Aşağıdaki bilmeceyi bakalım, ailede önce kim doğru cevaplayacak?
Haydi sor!

BİLMECEYİ BİLELİM

Çarşıdan aldım bir tane,
Eve geldim bin tane.

Cevap, son sayfalarda...

TEKERLEME

Bir, iki, üç, dört;
Ayla kapıyı ört.
Beş, altı, yedi;
Çöreğimi kim yedi?
Sekiz, dokuz, on;
Bulduğun yere kon.
Bu oyun burada bitmez,
Çocuklar oynamadan gitmez.

Yarışmaya var mısın? Bu tekerlemeyi, ailede hiç şaşkırmadan kim daha hızlı söyleyebilir?

2024

ŞİİR
ZAMANI

OCAK

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

ŞUBAT

1

2

3

GÖKYÜZÜNDE BİR YARIŞ

Ay, Güneş ve Dünya'mız,
Dönüyor hemen her an.
Sanki birer topacız,
Sağa sola savrulan.

Güneş bir mum, uzakta
Isıtır, aydınlatır.
Bitki çıksa toprakta,
Güneş'in izi vardır.

Ay uyanır her gece,
Dünya'nın etrafında.
Döner durur sessizce,
Gökte parlamasa da.

Dünya bir tur dönünce,
Gece gündüz oluşur.
Tam yirmi dört saatte,
Biter başladığı tur.

Güneş'in etrafında,
Dönerse Dünya bir kez,
Bir yıl olur sonunda,
Bir yaş büyür herkes.

Yusuf ÇELEBİ-İkbal YILDIRIM

KARTAL KARTAL OYUNU

Oyun kartalın, tavuğu ve civcivlerini yakalaması üzerine kurgulanmıştır. Oyuncular arasından gönüllü bir kartal, bir de tavuk seçilir. Geriye kalan oyuncular tavuk olarak seçilen oyuncunun arkasına sıralanıp belinden tutarlar. Kartal ve tavuk karşı karşıyadır, civcivler ise tavuğun arkasında sıralanmıştır. Kartal, tavuğun arkasında sıranın en sonundaki civcivi yakalamak için harekete geçer. Civcivler ve tavuk kartala yakalanmamak için hep birlikte bir bütün olarak hareket ederler. Kartalın yakaladığı ve sıradan kopan civcivler oyundan elenerek belirlenen kalede beklerler. Tüm civcivlerin kartal tarafından yakalanması sonucunda kartal, tavuğu da yakalar ve oyun bu şekilde tamamlanır. Tekrar yeni kartal ve tavuğun seçilmesiyle oyun devam eder.

GÜNÜN BİLMECESİ, ATASÖZÜ VE TEKERLEMESİ

Aşağıdaki atasözünde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmış. Acaba bu atasözlerinin tamamı neydi? Bu boşlukları hangi kelimelerle doldurabilirim? Bana yardım edebilir misin? Eğer bulamadıysan büyüklerine soralım, belki onlar biliyorlardır.

ATASÖZÜNÜ BULALIM

..... elin nesi var, elin var.

Aşağıdaki bilmeceyi bakalım, ailede önce kim doğru cevaplayacak?
Haydi sor!

BİLMECEYİ BİLELİM

Yeşildir, yerinde durur;
Sarıdır, gezer durur.

Cevap, son sayfalarda...

TEKERLEME

Çık çıkalım çayıra,
Yem verelim ördeğe.
Ördek yemini yemeden,
Ciyak miyak demeden,
Hakkudu hukkuğu,
Çıktım, çıkardım;
Ki-mi çı-kar-dın?

Yarışmaya var mısın? Bu tekerle-
meyi, ailede hiç şaşırmadan kim
daha hızlı söyleyebilir?

FORSA

Akdeniz'in esâtir yuvası nihâyetsiz ufuklarına bakan küçük tepe, minimini bir çiçek ormanı gibiydi. İnce, uzun dallı badem ağaçlarının alaca gölgeleri sahile inen keçi yoluna düşüyor, ilkbaharın tatlı rüzgârlarıyla sarhoş olan martılar çılgın nâralarla havayı çınlatıyorlardı. Badem bahçesinin yanı geniş bir bağdı. Beyaz taşlardan yapılmış kısa bir duvarın ötesindeki zeytinlik, ta vadiye kadar iniyordu. Bağın ortasındaki viran kulübenin kapısız methalinden bir ihtiyar çıktı. Saçı, sakalı bembeyazdı. Kamburunu düzeltmek istiyormuş gibi gerindi. Elleri, ayakları titriyordu. Gök kadar boş, gök kadar sâkin duran denize baktı, baktı.

— Hayırdır inşallah, dedi.

Duvarın dibindeki taş yığınlarına çöktü. Başını iki elinin arasına aldı. Sırtında yırtık bir çuval vardı. Çıplak ayakları topraktan yağrılmış sanılacaktı. Zayıf kolları, kirli tunç rengindeydi. Tekrar başını kaldırdı. Gökle denizin birleştiği dumandan çizgiye dikkatle baktı. Fakat görünürde bir şey yoktu.

Bu, her gece uykusunda kendini kurtarmak için birçok gemilerin pupa yelken geldiğini gören zavallı eski bir Türk forsasıydı. Esir olalı kırk seneden ziyâde geçmişti. Otuz yaşında dinç, levent, kuvvetli bir kahramanken Malta korsanlarının eline düşmüştü. Yirmi sene onların kadirgalarında kürek çekti. Yirmi sene, zincirle iki ayağından rutubetli bir geminin dibine bağlanmış yaşadı. Yirmi senenin yazları, kışları, rüzgârları, fırtınaları, güneşleri onun granit vücudunu eritemedi. Zincirleri küflendi, çürüdü, kırıldı. Yirmi sene içinde birkaç defa halkalarını, çivilerini değiştirdiler. Fakat onun çelikten daha sert adaleli bacaklarına bir şey olmadı.

Yalnız abdest alamadığı için üzüldü. Dâima güneşin doğduğu tarafı soluna alır, gözlerini kibleye çevirir, beş vaktini gizli gizli, işaretle eda ederdi..."Bir gemim olsa gözümü kapar, Kabataş'ın önüne demir atarım." diye düşünürdü...

Fakat işte eskiden beri gördüğü rüyaları yine görmeye başlamıştı. Kırk senelik bir rüya... Türklerin, Türk gemilerinin gelişi...

Gözlerini kadif elleriyle iyice ovdu. Denizin gökle birleştiği yere yine baktı.

Evet, mutlaka geleceklerdi. Buna o kadar emindi ki... Kırk sene görülen bir rüya yalan olmaz, diyordu.

Kulübe duvarının dibine uzandı. Yavaş yavaş gözlerini kapadı. İlkbahar, bir ümit tufanı gibi her tarafı parlatıyordu. Martıların "Geliyorlar, geliyorlar, seni kurtarmaya geliyorlar." gibi işittiği tatlı seslerini dinleye dinleye daldı... (Sadeleştirilmiştir.)

Ömer Seyfettin

(Bu hikâye, aşağıdaki metin tamamlama etkinliği için yarım bırakılmıştır.)

Ömer Seyfettin'den seçtiğimiz ve yarıda bıraktığımız Forsa adlı hikâyenin devamını nasıl tamamlarsın? Bunun için boş bir sayfaya kendi hikâyeni yazabileceğin gibi ailene de kendi hikâyeni anlatabilirsin.

Four horizontal dotted lines for writing the continuation of the story.

Hikâyede geçen bilmediğin kelimeleri sözlükten bulmaya ne dersin?

Bulduğun bu kelimeleri küçük bir not defterine yazarak kendi sözlüğünü de oluşturabilirsin.

KOZ (CEVİZ) OYUNU

Koz oyununda amaç, cevizleri ellerindeki cevizle atış yapıp vurarak kazanmaktır. İlk atışı yapacak oyuncu sayışmaca yoluyla belirlenir. Cevizler yan yana dizilir. İlk atışı yapacak oyuncu dizilen cevizlere belirlenen uzaklıktan atış yapar. Vurduğu ceviz ve vurduğu cevizden itibaren oyuncunun solunda kalan tüm cevizler kendisinin olur. Oyuncu hiçbir cevizi vuramayana kadar atış yapmaya devam eder. Eğer atış boşa giderse atış sırası diğer oyuncuya geçer. Oyuncular ceviz dizisindeki en sağ veya en sol baştaki cevizi vurmaya başarılılarsa tüm cevizleri almaya hak kazanıp oyunun kazananı olurlar. Oyun bu şekilde devam eder.

GÜNÜN BİLMECESİ, ATASÖZÜ VE TEKERLEMESİ

Aşağıdaki atasözünde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmış. Acaba bu atasözlerinin tamamı neydi? Bu boşlukları hangi kelimelerle doldurabilirim? Bana yardım edebilir misin? Eğer bulamadıysan büyüklerine soralım, belki onlar biliyorlardır.

ATASÖZÜNÜ BULALIM

Çoğu, karar.

Aşağıdaki bilmeceyi bakalım, ailede önce kim doğru cevaplayacak? Haydi sor!

BİLMECEYİ BİLELİM

İki delikten bakar,
Dünya içine akar.

Cevap, son sayfalarda...

TEKERLEME

Şu köşe kış köşesi,
Şu köşe yaz köşesi,
Şu şişe su şişesi.

Yarışmaya var mısın? Bu tekerlemeyi, ailede hiç şaşırmadan kim daha hızlı söyleyebilir?

TUZ KADAR SEVMEK

Bir varmış, bir yokmuş. Allah'ın kulu çokmuş; kimi aç, kimi tokmuş. Kiminin sözlerinde nice sırlar gizliymiş. Kiminin niyetinin yolu, izi belliymiş. Bazısı sevgisini mal ile anlatırmış, bazısı her şeyi tatlı dil ile anlatırmış.

Çok eski zamanlarda güzel mi güzel, geniş mi geniş bir memleket varmış. Bu memleketin iyi niyetli ama biraz mala mülke, güzel görünüşe, tatlı söze, gezmeye eğlenmeye, iyi yemeğe düşkün bir padişahı varmış. Bir süre sonra padişah, yaşlandığını düşünmüş. İçini bir korku sarmış. Malını, mülkünü, halkını kime emanet edecek? Hangi oğlu tahtın başına geçecek? Düşünmüş

taşınmış, eh azıcık da kaşınmış. Üç oğlunu yanına çağırmış. Oğullarını imtihan etmeye karar vermiş.

Önce büyük oğluna sormuş:

— Evladım, beni ne kadar seviyorsun söyle bakalım?

Büyük oğlu cevap vermiş:

— Uçsuz bucaksız geniş arazilerimiz kadar babacığım. Bu cevap padişahın çok hoşuna gitmiş. Gülmüş, sevinmiş. Dönmüş, ortanca oğluna sormuş:

— Sen söyle bakalım, beni ne kadar seviyorsun?

Ortanca oğlu:

— Kapıları kapanmayan hazine odamız kadar seviyorum sizi babacığım. Bu cevaptan da çok memnun olan padişah, dönmüş küçük oğluna. Oğlan ne cevap verse beğenirsiniz!

— Sizi tuz kadar seviyorum babacığım, demiş.

Padişah; küçük oğlunun bu cevabına çok kızmış, öfkeden küplere binmiş. Onu saraydan ve memleketten kovmuş. Küçük oğlan az gitmiş, uz gitmiş; dere tepe düz gitmiş. Gide gide komşu memlekete varmış. Orada, bir tarlanın yanında eski bir ev görmüş. Karnı aç, yorgun, sığınacak yeri de yok. Çaresizce bir evin kapısını çalmış. Evde yaşlı bir nine yaşarmış. Ninenin kimi kimsesi yokmuş. Küçük oğlan, nineye:

— Yanında kalabilir miyim? Kimim kimsem yok, demiş.

Nine:

— Evladım, benim de kimim kimsem yok. Sen evlat olursun, ben ana olurum. Birlikte mutlu mesut geçinir gideriz, demiş.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

Küçük oğlan nineyle yaşamaya başlamış. Ninenin tarlasını sürmüş, ineğini sağlamış. Kadının pişirdiği çorbaya kaşık sallamış. Herkes küçük oğlanı, kadının oğlu sanmış. Gel zaman git zaman, küçük oğlanın yerleştiği bu memleketin padişahı ölmüş. O memlekette padişah seçmek için talih kuşunu uçururlarmış. Talih kuşu, kimin başına konarsa o padişah olurmuş. Bütün halk bir meydana toplanmış, tabii bizim küçük oğlan da meydandaymış. Talih kuşu gelmiş, küçük oğlanın başına konmuş. Herkes itiraz etmiş. "Gariban biri padişah olamaz." demişler. Tekrar uçurmuşlar talih kuşunu. Kuş tam üç kez küçük oğlanın başına konmuş. Bunun üzerine "Padişahlık onun hakkıdır." deyip küçük oğlanı padişah yapmışlar. Bizim küçük oğlan hem padişah olmuş hem de ölen padişahın kızı ile evlenmiş. Kırk gün kırk gece düğün yapmaya karar vermişler. Küçük oğlan, düğüne komşu ülkenin padişahı olan babasını da çağırmış. Bizim yaşlı padişah durur mu? Zaten eğlenmeyi de seviyor. Kervanını düzmüş, hediyelerini almış, çıkmış yola. Genç padişahın sarayına vardığında geceymiş. Orada kalmış. Oğlunu da tanımamış. Ertesi sabah, önüne güzel bir sofraya kurmuşlar. Sofrada bir kuş sütü eksikmiş. Yemeklerden bir lokma ağzına alan padişah yiyememiş, hepsini tükürmüştü. Ayıp olmasın diye sesini çıkarmamış. Yemeklerde bir tutam bile tuz yokmuş. Akşam olmuş. Yine zengin bir sofraya kurmuşlar önüne. Nasıl yapmışlarsa yapmışlar, kuş sütünü bile sofraya koymuşlar. Zaten sabahtan aç olan padişah iyice iştahlanmış. Bir lokma ağzına almış, yine yiyememiş. Bu sefer dayanamamış ve genç padişaha söylenmiş:

— Padişahım bu yemeklerde hiç tuz yok. Sizin ülkenizde tuz bulunmaz mı? Genç padişah durur mu? Vermiş cevabı:

— Efendim ülkemizde tuz bulunmaz olur mu hiç? Hatta diğer ülkelere de tuz, bizim diyarımızdan gider ancak hatırladığım kadarıyla siz, tuzun seviyecek bir şey olmadığını düşünürdünüz, deyince yaşlı padişah şaşırılmış.

Karşısındaki genç padişaha dikkatlice bakmış ve konuşanın oğlu olduğunu anlamış. Baba ile oğul birbirlerine sarılmışlar. İhtiyar padişah hatasını anlamış, oğlunun sözlerindeki hikmeti de kavramış. Tuz deyip geçmemiş bir daha. Hayata tat veren her küçük şeyin yokluğunun ne büyük eksiklik olduğunu görmüş. Baba ile oğul, kendi ülkelerinde tadı tuzu yerinde bir hayat yaşamışlar. Birbirlerini ziyaret etmeyi de hiç unutmamışlar. Onlar ermiş muradına biz de çıkalım kerevetine.

Gökten üç elma düşmüş: Biri, masalı anlatanın başına; biri dinleyenin başına; biri de Allah'ın aç kullarının başına...

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

KUTU KUTU PENSE OYUNU

Oyuncular el ele tutuşarak bir çember oluşturur ve birer adım atarak çemberi sağ ya da sola doğru hareket ettirirler. Bu sırada oyuncular hep bir ağızdan oyunun tekerlemesini söyler:

Kutu kutu pense,

Elmamı yerse,

Arkadaşım (Burada oyunculardan birinin ismi söylenir.)

Arkasını dönse.

Tekerlemede hangi oyuncunun ismi söylenmiş ise o oyuncu arkasını döner ve çemberle birlikte hareket etmeye devam eder. Bu şekilde her bir oyuncunun ismi tekerlemede söylenir ve tüm oyuncular arkasını dönene kadar oyun devam eder. Tüm oyuncular arkasını döndüğünde ise bu tekerleme şu şekilde hep bir ağızdan söylenir:

Kutu kutu pense,

Elmamı yerse,

Arkadaşım (Burada oyunculardan birinin ismi söylenir.)

Önünü dönse.

Tekerlemede hangi oyuncunun ismi söylenmiş ise o oyuncu önüne döner ve çemberle birlikte hareket eder. Bu şekilde her bir oyuncunun ismi tekerlemede söylenir ve tüm oyuncular önüne dönene kadar oyun devam eder. Oyun istenirse bir tur daha oynanabilir.

GÜNÜN BİLMECESİ, ATASÖZÜ VE TEKERLEMESİ

Aşağıdaki atasözünde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmış. Acaba bu atasözlerinin tamamı neydi? Bu boşlukları hangi kelimelerle doldurabilirim? Bana yardım edebilir misin? Eğer bulamadıysan büyüklerine soralım, belki onlar biliyorlardır.

ATASÖZÜNÜ BULALIM

Damlaya olur.

Aşağıdaki bilmeceyi bakalım, ailede önce kim doğru cevaplayacak? Haydi sor!

BİLMECEYİ BİLELİM

Bilmece bildirmece,
Dil üstünde kaydırmaca.

Cevap, son sayfalarda...

TEKERLEME

Az gittim, uz gittim.
Dere tepe düz gittim.
Çayır çimen geçerek,
Lale sümbül biçerek,
Soğuk sular içerek,
Altı ayla bir güzde,
Bir arpa boyu yol gittim.

Yarışmaya var mısın? Bu tekerlemeyi, ailede hiç şaşırmadan kim daha hızlı söyleyebilir?

KAZAN DOĞURDU

Nasreddin Hoca komşusundan bir kazan ister, kazanın dışını külle sıvar, bulgurunu kaynatır, sonra da kazanı güzelce temizler ve içerisine küçük bir tencere koyarak komşunun kapısını çalar. Komşu kazanın içindeki tencereyi görünce şaşkın bir şekilde Hoca'ya sorar:

"Hocam, bu tencere ne?"

"Komşu, senin kazan hamiyleymiş, doğurdu." der.

Komşu bu işten memnun kalır. Bir gün böyle, iki gün böyle derken günün birinde Hoca, komşusundan bir daha kazanı ister. Komşusu da sevinçle kazanı verir. Fakat aradan günler geçmesine karşılık Hoca kazanı bir türlü getirmez. Bir şeyler sezinleyen komşusu Hoca'nın kapısı çalar:

"Hocam, bizim kazanı verir misin?"

"Komşu, senin kazan öldü." der.

Bunun üzerine komşu sinirli bir şekilde Hoca'ya çıkarır:

"Yahu Hocam, hiç kazan ölür mü?"

Hoca, bıyık altından gülerek komşusuna cevap verir:

"Be adam, kazanın doğurduğuna inanıyorsun da öldüğüne neden inanmıyorsun?"

ELİN AĞZI TORBA DEĞİL Kİ BÜZESİN

Günün birinde Nasreddin Hoca ile oğlunun komşu köylerden birine işleri düşer. Birlikte yola çıkarlar. Yolculuk sırasında Hoca, küçük olduğu için önce oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, eşek ve üstündeki çocuğu iyice bir süzdükten sonra;

“Hey gidi zamane gençleri hey! Hiç utanmadan kendileri eşeğe binerler, yaşlı, bilgin babalarını yürütürler!” diye söylenir.

Adam, yanlarından geçip giderken oğul da utancından kıpkırmızı olur, eşekten iner ve babasını bindirir. Biraz sonra karşılaştıkları adamlar da başlarlar söylenmeye:

“Aman, şuna da bak! Senin yaşın geçmiş, kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, işte gidiyorsun. Şu taze fidanı eşeğe bindir de yorma zavallıyı!”

Bu söz üzerine Hoca Efendi oğlunu da eşeğe bindirir ve baba oğul eşeğin üstünde yollarına devam ederler. Bir süre bu şekilde yol aldıktan sonra birkaç kişi daha karşılarına gelir. Bunlar da başlarlar konuşmaya:

“Amma acımasız adamlar var şu dünyada!”

“Bu zavallı eşek ikinizi nasıl taşısın?”

Bu söz üzerine Hoca Efendi ve oğlu eşekten inerler. Eşegi önlerine katarak kırta kırta giderlerken karşılaştıkları adamlar da bu duruma karışmadan duramazlar:

“Allah Allah, bu ne budalalık yahu!”

“Bak yahu, eşek önlerinde bomboş, hoplara zıplaya keyifle gidiyor.”

Bütün bunları duyan Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna der ki:

“Bak oğul, adamları gördün işte... Hiçbirini memnun edemedik... Ne yapalım elin ağzı torba değil ki büzesin.”

MANGALA OYUNU

İki oyuncu mangala oyun tahtasının çevresinde karşılıklı oturur. Mangala oyun tahtasında her oyuncu tarafında 6 küçük oyuk ve kazandığı taşları topladığı bir büyük oyuk bulunur. Oyuncuların 24'er tane taşı vardır. Büyük oyukta en fazla taş biriktiren oyuncu oyunu kazanır.

Mangala oyun tahtası bulunmadığı durumlarda kâğıt veya karton üstüne oyun alanı çizilerek de oynanabilir. Taş yerine ise küçük düğmeler kullanılabilir.

Oyuncular ellerindeki taşları önlerindeki 6 küçük oyukta eşit şekilde yerleştirir. Böylece oyun başlangıcında her küçük oyukta 4 taş bulunur.

Oyuna sayışma ile belirlenen oyuncu, kendi alanındaki herhangi bir küçük oyuktan birini seçer ve oradaki 4 taşı alır. Bir taş aldığı oyukta olmak üzere kendi sağ tarafına doğru elindeki kalan 3 taş birer birer bırakarak oyunu başlatır. Aşağıdaki kurallara dikkat ederek oyuncular sırayla hamlelerini yaparlar.

Rakip tarafın büyük oyuğuna taş bırakılmaz. Elde taş varsa o alan atlanarak devam edilir.

Belirleyici olan her zaman son bırakılan taştır.

Bırakılan son taş oyuncunun kendi büyük oyuğuna denk gelirse bir kere daha oynar.

Son taş rakip taraftaki bir oyuğa denk gelirse o oyuktaki taşlar sayılır. Taş sayısı çift ise (2, 4, 6 gibi) oyuncu oradaki tüm taşları kazanır ve kendi büyük oyuğuna taşır.

Son taş kendi tarafında boş bir oyuğa denk gelirse bu taşla birlikte tam karşısındaki rakip oyuktaki taşların sayısı kaç olursa olsun hepsini alarak kendi büyük oyuğuna taşır.

Oyukta 1 taş varsa o taş, bir sağ taraftaki oyuğa yerleştirebilir.

Bir oyuncu kendi kuyusundaki tüm taşları bitirdiğinde oyun biter, varsa rakibinin kalan taşlarını da alır.

GÜNÜN BİLMECESİ, ATASÖZÜ VE TEKERLEMESİ

Aşağıdaki atasözünde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmış. Acaba bu atasözlerinin tamamı neydi? Bu boşlukları hangi kelimelerle doldurabilirim? Bana yardım edebilir misin? Eğer bulamadıysan büyüklerine soralım, belki onlar biliyorlardır.

ATASÖZÜNÜ BULALIM

Derdini söylemeyen bulamaz.

Aşağıdaki bilmeceyi bakalım, ailede önce kim doğru cevaplayacak? Haydi sor!

BİLMECEYİ BİLELİM

Pat etti, put etti.

Başında beyaz külah bitti.

Cevap, son sayfalarda...

Yarışmaya var mısın? Bu tekerlemeyi, ailede hiç şaşırmadan kim daha hızlı söyleyebilir?

TEKERLEME

Al bu takatukaları, takatukacıya takatukalatmaya götür. Takatukacı takatukaları takatukalamam derse takatukacıdan takatukaları takatukalatmadan al da gel.

EŞEĞİME BİR SORAYIM

Günlerden bir gün Hoca'nın hoşlanmadığı bir köylüsü değirmene gitmek için Hoca'dan eşeğini ister. "Hoca Efendi, evde un kalmadı, eşeğini versen de bir değirmene gitsem, buğdayımı öğütsem, gelsem." der. Hoca'nın niyeti eşeği vermemektir. "Komşum, bu işte birinci derecede sorumlu olan eşektir, gideyim ona bir sorayım, ona göre ben de sana bir cevap vereyim." der ve ahırın yolunu tutar. Nasreddin Hoca'nın komşusu olanlara anlam veremez ama beklemekten başka da çaresi yoktur. Biraz sonra Hoca ahırın kapısında görünür. "Vallahi komşum, gözlerinle gördün işte, gittim eşeğe sordum. Hayvan direniyor, gelmek istemiyor. Bana; 'Sen beni her defasında köylülerin işlerine yolluyorsun da, neler olduğunu bilmiyorsun. Beni en ağır işlerde çalıştırıyorlar, dövüyorlar; o da yetmiyormuş gibi bir de senin arkandan konuşuyorlar.' dedi." Hoca'nın ne demek istediğini anlayan komşusu; "Hoca vermeyeceksen açık söyle. Hiç eşek konuşur mu?" deyince Nasreddin Hoca; "Komşum, eşek her zaman konuşmaz ayda yılda bir konuşur, o da bugüne rastgeldi..." der.

HANIM İPE UN SERMİŞ

Günün birinde komşularından biri Nasreddin Hoca'dan çamaşır ipini ister. Komşunun tavrı Nasreddin Hoca'nın hiç hoşuna gitmez, çünkü komşu aldığı emaneti geri vermeyen biridir. Hoca; "Komşucuğum, biraz bekle; ben ipi bulayım." der. Bir süre sonra Hoca kapıda görünür. "Vallahi komşum, bizim hanım ipe un sermiş." Bu cevaba şaşırان komşu kızgınlığını gizleyemez ve; "Yahu Hoca Efendi; alay mı ediyorsun sen, hiç ipe un serilir mi?" der. Hoca adamı umursamayan bir tavırla cevap verir: "Ee!. . İnsanın canı vermek istemeyince ipine un da serer, buğday da..."

YA TUTARSA?

Hoca, günün birinde kepçeyi, tencereyi alıp Akşehir Gölü'nün kıyısına gider; başlar elindeki kepçeyle bir şeyler yapmaya. Bu durumu görenler merakla izlemeye başlar. İçlerinden biri dayanamayıp sorar: "Hocam, ne yapıyorsun?" "Görmüyor musunuz? Göle yoğurt mayalıyorum." "İlahi Hocam, hiç göl maya tutar mı?" "Arkadaşlar, dostlar, ben de biliyorum tutmayacağını; ancak, ya tutarsa!" deyiverir.

OTUZ TAŞ OYUNU

Öncelikle oyuncular bilye büyüklüğünde otuz adet taş toplar. Oyuncular kimin oyuna daha önce başlayacağını belirlemek için aralarında sayışırlar. Oyuna ilk başlayacak olan oyuncu, taşların hepsini iki avucuna doldurur ve yavaşça yere bırakır. Daha sonra yerdeki taşları hareket ettirmeden ve birbirine değdirmeden dikkatlice tek tek toplar. Herhangi bir taş hareket ederse oyun sırası diğer oyuncuya geçer. Taşlar bitene kadar oyun devam eder. Oyun sonunda her oyuncu topladığı taşları sayar. En fazla taş toplayan oyuncu oyunun kazananı olur. Oyuncular toplanan taşları puanlayarak da oyunun kazananını belirleyebilir.

GÜNÜN BİLMECESİ, ATASÖZÜ VE TEKERLEMESİ

Aşağıdaki atasözünde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmış. Acaba bu atasözlerinin tamamı neydi? Bu boşlukları hangi kelimelerle doldurabilirim? Bana yardım edebilir misin? Eğer bulamadıysan büyüklerine soralım, belki onlar biliyorlardır.

ATASÖZÜNÜ BULALIM

Emanete olmaz.

Aşağıdaki bilmeceyi bakalım, ailende önce kim doğru cevaplayacak? Haydi sor!

BİLMECEYİ BİLELİM

O odanın içinde,
Oda onun içinde.

Cevap, son sayfalarda...

Yarışmaya var mısın? Bu tekerlemeyi, ailende hiç şaşırmadan kim daha hızlı söyleyebilir?

TEKERLEME

Kırk kırık küp, kırkının da kulpu kırık kara küp.

Masalı dinlemek
için tıklayınız.

MASAL
ZAMANI

Masalın şarkısını dinlemek
için tıklayınız.

ALTIN BALTA

Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, ben anamın beşiğini tıngır mıngır salları iken çok eski zamanlarda fakir bir adam, karısı ve çocuklarıyla birlikte küçük bir kulübede yaşamış. Günün birinde bu adam, zengin komşusundan baltasını ödünç istemiş. Komşusu da söylene söylene, binbir nazla baltasını ona vermiş. Baltayı alan fakir adam, odun kesmek için yola çıkmış. Biraz odun kesip dönmeye hazırlanırken baltanın başı çıkmış. Balta, değirmeni döndüren suyun içine düşüvermiş. Fakir adam; ak sakallı, temiz yüzlü ihtiyar değirmencinin yanına gidip baltasını vermesi için yalvarmış. İhtiyar da değirmeni durdurmuş ve sudan, altın başlı bir balta çıkararak:

— Baltan bu mu, diye sormuş.

Fakir adam:

— Hayır, bu değil, diye cevap vermiş. İhtiyar ikinci defa elini suya sokmuş ve bu sefer gümüş başlı bir balta çıkararak:

— Baltan bu mu, diye sormuş.

Fakir adam yine:

— Hayır, bu da değil, demiş. Değirmenci üçüncü kez elini suya soktuğunda bu defa kara, demir bir balta çıkarmış. O zaman fakir adam:

— Hah, işte bu benim suya düşürdüğüm baltam, diyerek elini ihtiyara uzatmış. İhtiyar değirmenci onu durdurup:

— Evladım, sen çok temiz kalpli ve dürüst bir insanmışsın. Al, bu balta benden sana hediye olsun. Elinde bu balta olduğu sürece korkma, işlerin hep yolunda gider, demiş ve ona altın baltayı vermiş. Adam da baltayı alıp eve gitmiş. Meğer altın baltanın bir bereketi varmış. Adam baltayı kullandıkça zenginleşmiş, evinin bereketi artmış. Bu sırada da karşılaştığı fakir insanlara hep yardım etmiş. Çok geçmeden konu komşu, ondaki değişikliği fark etmiş ve ona bunun sırrını sormuşlar. Adam da olup biteni anlatmış. Bunları duyan zengin komşusu da kara baltasını alıp odun kesmeye gitmiş. Fakir adamın başına gelenler, kendisinin de başına gelsin diye baltasını alıp suya atmış ve değirmencinin yanına varmış.

İhtiyar, altın başlı baltayı sudan çıkardığında zengin adam:

— İşte, bu benim baltam, bu benim baltam, diyerek baltaya uzanmış. Değirmenci ihtiyar, zengin adama:

— Sen dürüst biri değilsin! İşte senin baltan bu, diye hiddetle bağırmış ve demir başlı baltayı sudan çıkararak ona uzatmış. Zengin adam kös kös evine dönmüş. Fakir adam da dürüstlüğü sayesinde altın baltasıyla ömür boyu bolluk içinde yaşamış.

Gökten üç elma düşmüş. Biri anlatanın, biri dinleyenin, biri de dürüst kişilerin başına...

SANDALYE KAPMACA OYUNU

Oyuncu sayısından bir eksik sayıda sandalye ortada bir çember oluşturacak şekilde sıralanır. Oyuncular müzik eşliğinde dans ederek sandalyeler etrafında dönerler. Müzik durduğunda oyunculardan her biri bir sandalyeye oturmaya çalışır. Sandalye kapamayan oyuncu oyundan bir sandalyeyle birlikte çıkarılır. Müzik tekrar başlar ve oyuncular dans ederek dönmeye başlarlar. Bu şekilde devam eden oyunda sona kalan oyuncu oyunu kazanmış olur.

GÜNÜN BİLMECESİ, ATASÖZÜ VE TEKERLEMESİ

Aşağıdaki atasözünde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmış. Acaba bu atasözlerinin tamamı neydi? Bu boşlukları hangi kelimelerle doldurabilirim? Bana yardım edebilir misin? Eğer bulamadıysan büyüklerine soralım, belki onlar biliyorlardır.

ATASÖZÜNÜ BULALIM

Gülme, başına.

Aşağıdaki bilmeceyi bakalım, ailede önce kim doğru cevaplayacak? Haydi sor!

BİLMECEYİ BİLELİM

Denizi var, suyu yok;
Yolları var, izi yok.

Cevap, son sayfalarda...

TEKERLEME

Tek tek tekerleme,
Üstü kaymak şekerleme.
Dereye düşme çok soğuk,
Söyle bana çarçabuk.

Yarışmaya var mısın? Bu tekerlemeyi, ailede hiç şaşırmadan kim daha hızlı söyleyebilir?

Masalı dinlemek
için tıklayınız.

MASAL
ZAMANI

Masalın şarkısını dinlemek
için tıklayınız.

ASLAN İLE FARE

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde... Eşek tellal iken, deve berber iken... Bir varmış bir yokmuş. Ormanda yaşayan bir aslan ile bir fare varmış. Bir gün aslan, ormandaki tüm hayvanları yanına toplamış:

— Bu ormanda yaşayan hayvanların kralı benim. Ormanın en güçlüsü, en kuvvetlisi, en akıllısı benim. Kimse beni yenemez, demiş. Hayvanlar, aslanın gücü ve akli karşısında sessiz kalmış ve oradan ayrılmışlar. Fakat aslanın kendilerini küçümsemesine de üzölmüşler.

Bir gün aslan fareyi yakalamış:

— Ben seni yiyeceğim, demiş.

Fare de:

— Beni yersen doymazsın ki... Ben bir lokmalık hayvanım.

Beni yersen yine acıkacaksın, yine av arayacaksın. Sen beni bırak, ben de sana bir iyilik yapayım, demiş. Aslan kakkahayla kükremiş:

— Senin kimseye bir faydan olamaz. Bu küçücük hâlinle bana nasıl iyilik yapacaksın, demiş.

Fare de:

— O hiç belli olmaz, gün gelir bir yardımım dokunur, diye çok yalvarmış. Bunun üzerine aslan:

— Fare haklı, ben bunu yersem karnım hiç doymaz. İyisi mi ben bunu bırakayım, diye düşünmüş ve fareye dönerek:

— Sen benim dişimin kovuğuna yetmezsin. Haydi, var git yoluna, demiş. Fare sevinerek gitmiş.

Aradan epey zaman geçmiş. Bir gün, fare ormanda dolaşırken tuhaf bir inleme sesi duymuş. Merak edip sesin geldiği tarafa gitmiş. Bir de ne görsün? Onu salıveren aslan kapana yakalanmış. Kapanın içinde acıdan kıvranıyormuş. Fare koşa koşa aslanın yanına gitmiş:

— Aaa, ne oldu sana aslan kardeş, diye sormuş.

Aslan:

— Kapana yakalandım, kurtulamıyorum, diye cevap vermiş.

Fare:

— Ben seni kurtarırım, bekle, demiş.

Aslan, fareyi küçümseyerek:

— Sen mi kurtaracaksın beni? Nasıl olacakmış o, diye sormuş.

Fare:

— şimdi görürsün, biraz bekle, diyerek arkadaşlarının yanına gitmiş. Durumu arkadaşlarına anlatmış ve:

— Haydi, gelin, aslanı kurtaralım, demiş. Farelerin hepsi birden toplanmış. Kapanın ipini ve tahtasını kemire kemire kapağını açmışlar. Aslan da hızla kapandan çıkmış.

Fare:

— Gördün m bak? Seni kurtardık, demiş heyecanlı heyecanlı.

Aslan, fareyi küçümsediği için kendinden utanmış ve ondan özür dilemiş. Kendini kurtardıkları için de tüm farelere teşekkür etmiş.

Aslanla fare o günden sonra çok iyi iki dost olmuşlar. Dn buradan geçtiler, herkese selam ettiler.

Gökten  elma düşmüş. Biri bu masalı anlatanın, biri dinleyenin, biri de bizim aslanın başına...

FIRILDAK OYUNU

Oyuncular fırlıdağı çevirmek için kâğıt veya kartondan düz bir zemin ile oyun alanı oluşturur. Her oyuncunun kendine ait fırlıdağı varsa oluşturulan zemine aynı anda fırlidaklar çevirerek fırlatılır. Eğer tek fırlidak varsa fırlıdağın dönme süresi tutulur. Belirlenen alan içinde fırlıdağı en uzun süre döndürebilen oyuncu kazanır. Fırlidak oyun alanı dışına çıkarsa oyuncu yazar.

GÜNÜN BİLMECESİ, ATASÖZÜ VE TEKERLEMESİ

Aşağıdaki atasözünde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmış. Acaba bu atasözlerinin tamamı neydi? Bu boşlukları hangi kelimelerle doldurabilirim? Bana yardım edebilir misin? Eğer bulamadıysan büyüklerine soralım, belki onlar biliyorlardır.

ATASÖZÜNÜ BULALIM

..... dinle, söyle.

Aşağıdaki bilmeceyi bakalım, ailede önce kim doğru cevaplayacak? Haydi sor!

BİLMECEYİ BİLELİM

Benim adım iki hece,
Çalışırım gündüz gece.

Cevap, son sayfalarda...

TEKERLEME

Açıl perde, açıl perde!
Saklanmış mı, Güneş nerde?
Bizi galiba unutmuş,
Hayır, onu bulut yutmuş!

Yarışmaya var mısın? Bu tekerlemeyi, ailede hiç şaşırmadan kim daha hızlı söyleyebilir?

Masalı dinlemek
için tıklayınız.

MASAL
ZAMANI

Masalın şarkısını dinlemek
için tıklayınız.

BİT HATUN VE PİRE BEY

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, develer tellal iken, pireler berber iken, ben bağda üzüm bekler, derede odun yükler iken... Bir varmış bir yokmuş. Dünyanın uzak bir ülkesinde Bit Hatun ve Pire Bey adında iki arkadaş yaşamış.

Günlerden bir gün Bit Hatun ve Pire Bey, tahtakurusuna misafirliğe gitmeye karar vermişler. Bit Hatun ile Pire Bey ırmağın bir kenarında, tahtakurusu ise öbür kenarında oturuyormuş. Bit Hatun ile Pire Bey yola çıkmışlar, ırmak kıyısına varmışlar. Pire Bey hop diye geçmiş karşıya. Pire Bey'in bir sıçrayışta karşıya geçtiğini gören Bit Hatun da şöyle bir gerilip sıçramış karşıya. Sıçradığıyla da ırmağın sularına kapılması bir olmuş. Çırpına çırpına bağırarak Pire Bey'e. Ondan yardım istemiş. Pire Bey ne yapacağını şaşırmış bir hâlde çalıya koşmuş.

Pire Bey, çalıya seslenmiş:

— Çalı, bana çırpı ver. Bit Hatun suya düştü, onu kurtaracağım, demiş.

Çalı, Pire Bey'e:

— Karakargaya söyle, üzerime konup beni rahatsız etmesin. Karga beni rahatsız etmezse ben de sana çırpı veririm, demiş.

Pire Bey doğruca kargaya gitmiş:

— Karga kardeş ne olur çalıya konma, sen çalıya konmazsan çalı bana çırpı verecek. O çırpıyla Bit Hatun'u sudan kurtaracağım, demiş.

Karganın da karnı açmış ve Pire Bey'e dönerek:

— Ambara söyle, bana buğday versin. Ambar bana buğday verirse ben de çalıya konmam. Çalı sana çırpı verir. Böylece sen de arkadaşını kurtarırın, demiş. Pire Bey durur mu? Bir sıçramış, iki sıçramış ambarın yanına varmış. Ambara seslenmiş:

— Ambar, sen kargaya buğday ver; o, çalıya konmasın. Çalı da bana çırpı verecek. Bit Hatun'ı kurtaracağım, demiş. Ambar bu sırada fareye öfkeliymiş. Pire Bey'e dönerek:

— Arsız fareye söyle de bana dadanmasın. O zaman kargaya buğday veririm. Karga çalıya konmaz, çalı da sana çırpı verir, sen de arkadaşını kurtarırsın, demiş. Bunun üzerine Pire Bey, fareyi bulmuş:

— Fare kardeş, ambara dadanma ki ambar kargaya buğday versin. Karga da çalıya konmasın ki çalı bana çırpı versin. Ben de gidip Bit Hatun'ı sudan kurtarayım, demiş. Fare korkuyla kafasını çıkartmış deliğinden:

— Huysuz kediye söyle beni kovalamasın. O zaman ben de ambara dadanmam. Ambar kargaya buğday verir. Karga çalıya konmaz. Çalı sana çırpı verir. Sen de Bit Hatun'ı kurtarırsın, demiş. Pire bu sefer kediye gidip yalvarmış:

— Kedi ne olursun, fareyi kovalayıp korkutmazsan fare ambara dadanmayacak. Ambar da kargaya buğday verecek. Karga çalıya konmayacak. Çalıdan çırpı alıp Bit Hatun'ı kurtaracağım, demiş. Kedi acımış mı Pire Bey'in hâline? Acımamış. Pire Bey'e doğru bakarak:

— O zaman sen bana bir parça peynir getir. Doyarsam fareyi kovalamam. Fare ambara dadanmaz. Ambar, kargaya buğday verir. Karga çalıya konmazsa çalı da sana çırpı verir ve Bit Hatun'ı kurtarırsın, demiş. Pire Bey, bakkala gitmiş. Bir parça peynir istemiş. Bakkal da ona:

— Benim sadık bir köpeğim var. Sen de onu rahatsız etmez, kaşındırmazsan veririm, demiş. Pire Bey söz verince bakkal da ona peyniri vermiş. Pire Bey, peyniri getirip koymuş kedinin önüne. Kedi peyniri bir güzel yemiş. Karnı doyan kedi, fareyi kovalamaktan vazgeçmiş. Bunun üzerine fare de ambara dadanmayınca ambar da söz verdiği gibi kargaya buğday vermiş. Buğdayı alan karga, çalıya konmamış bir daha. Çalı da rahata kavuşunca Pire Bey'e çırpıyı vermiş. En sonunda çırpıyı alan Pire Bey, ırmağa koşmuş. Bir de ne görsün? Pire Bey çalıdan çırpı alıp yetişene kadar ırmağın suları iyice kabarmış ve Bit Hatun artık dayanamaz hâle gelmiş. Pire Bey, hiç düşünmeden ırmağın kıyısına yanaşmış ve elindeki çırpıyı Bit Hatun'a tüm gücüyle uzatmış. Bit Hatun, çırpıya tutunmak istemiş ancak çırpıya uzanamamış. Pire Bey son kez var gücüyle çırpıyı ırmağın sularına doğru uzatmış. Bit Hatun da güçlükle zıplayarak çırpının üstüne çıkmış ve sonunda kurtulmuş.

Onlar ermiş muradına, darısı sevdikleri için fedakârlık yapan tüm dostların başına...

YILAN (ZİRVE, BİZİM KÖYÜN YOLLARI) OYUNU

Bir kâğıda veya kartona yılan şeklinde kıvrımlı bir yol çizilir. Piyon olarak (tüm oyuncuların piyonları özdeş olmak koşuluyla) pet şişe kapağı, bilye, taş ya da düğme kullanılabilir. Oyunun amacı çizgilerden dışarıya çıkmadan kuyruk noktasından baş noktasına ulaşmaktır. Oyuncu sıraları belirlendikten sonra yılanın kuyruğundan başlayarak piyon, işaret parmağının ucuyla ittilerilerek yavaşça hareket ettirilir. Her oyuncunun sırası geldiğinde 2 hamle hakkı vardır. Oyuncu, yılanın dış çizgisinden dışarıya çıkmadıysa son kaldığı noktaya kalemle ufak bir nokta koyar veya adının baş harfini yazabilir ve sıra ikinci oyuncuya geçer. Oyuncu yılanın dış çizgisinden dışarıya çıkarsa yılanın kuyruk kısmına geri döner. Yılanın baş noktasına ulaşan ilk oyuncu oyunu kazanır.

GÜNÜN BİLMECESİ, ATASÖZÜ VE TEKERLEMESİ

Aşağıdaki atasözünde bazı kelimelerin yerleri boş bırakılmış. Acaba bu atasözlerinin tamamı neydi? Bu boşlukları hangi kelimelerle doldurabilirim? Bana yardım edebilir misin? Eğer bulamadıysan büyüklerine soralım, belki onlar biliyorlardır.

ATASÖZÜNÜ BULALIM

İşleyen, tutmaz.

Aşağıdaki bilmeceyi bakalım, ailede önce kim doğru cevaplayacak? Haydi sor!

BİLMECEYİ BİLELİM

Sıra sıra odalar,
Birbirini kovalar.

Cevap, son sayfalarda...

TEKERLEME

Alaca sandık açıldı,
İnci boncuk saçıldı.
Sekiz dokuz boncuk,
Topladık çoluk çocuk.
İnci boncuk bulunca
Coştuk gün boyunca.

Yarışmaya var mısın? Bu tekerlemeyi, ailede hiç şaşırmadan kim daha hızlı söyleyebilir?

R	A	T	S	E	V	G	İ	H	E	V	U	V
İ	N	C	A	L	T	İ	L	U	K	Z	İ	E
Y	B	A	Y	R	A	K	İ	Z	E	U	Y	F
E	O	S	G	Ü	V	E	N	U	P	L	İ	A
A	L	T	I	N	T	A	Z	R	A	İ	L	E
D	A	Y	A	N	I	Ş	M	A	Y	H	İ	B
A	M	A	V	E	D	O	S	T	L	U	K	A
E	M	P	A	T	İ	M	A	L	A	K	U	Z
P	Ü	R	T	A	L	Ü	B	U	Ş	S	E	F
Z	A	V	A	R	Ö	K	I	R	M	I	Z	I
B	T	E	N	E	M	E	R	H	A	M	E	T

Değerler eğitimi ile ilgili 15 kelime, bu bulmacada soldan sağa ve yukarıdan aşağıya doğru yazılmıştır. Aşağıda anlamları da verilmiş bu kelimeleri bulmaya var mısın?

1. İnsanı bir şeye veya bir kimseye karşı yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yöneltten duygu; muhabbet.
2. Değeri, üstünlüğü, yaşlılığı, yararlılığı, kutsallığı dolayısıyla bir kimseye, bir şeye karşı dikkatli, özenli, ölçülü davranmaya sebep olan sevgi duygusu; hürmet, ihtiram.
3. Bir milletin, belli bir topluluğun veya bir kuruluşun simgesi olarak kullanılan, renk ve biçimle özelleştirilmiş, genellikle dikdörtgen biçiminde kumaş; alem.

4. Korku, çekinme ve kuşku duymadan inanma ve bağlanma duygusu; emniyet, itimat.
5. Bir topluluğu oluşturanların duygu, düşünce ve ortak çıkarlarda birbirlerine karşılıklı bağlanması; tesanüt.
6. Bir halkın hâkim olduğu, üzerinde yaşadığı, kültürünü oluşturduğu toprak parçası.
7. Kendini duygu ve düşüncede bir başkasının yerine koyabilme.
8. Evlilik ve kan bağına dayanan, karı, koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birlik; ev, familya.
9. Sevgiyi sürdürme; sevgi, dostluk bağlılığı.
10. İki veya daha çok kimsenin bir şeyi kendi aralarında belirli oranda dağıtması; bölüşmesi, üleşmesi.
11. Birine veya bir şeye karşı duyulan riyasız, samimi ve güvenilir sevgi, böyle bir sevgi duyma, dost olma durumu.
12. Katlanılması zor olan haksızlık, sıkıntı, acı, hastalık, yoksulluk, felâket vb. durumlar karşısında umutsuzluğa kapılmayıp şikâyet etmeden, sızlanmadan dayanma, tahammül gösterme.
13. Bir kimsenin veya bir başka canlının karşılaştığı kötü durumdan dolayı duyulan üzüntü, acıma.
14. Karşılık beklenilmeden yapılan yardım; kerem, ihsan.
15. İç rahatlığı, hâlden memnun olup gönlünde rahatlık duyma, kendini rahat ve memnun hissetme durumu.

(Bulmaca, Murad Ali Cehri tarafından hazırlanmıştır.)

Bilmecelerin Cevapları:

- 20 Ocak 2024 : Ay
21 Ocak 2024 : Buhar, yağmur
22 Ocak 2024 : Güneş
23 Ocak 2024 : Kar
24 Ocak 2024 : Ayva
25 Ocak 2024 : Kestane
26 Ocak 2024 : Nar
27 Ocak 2024 : Yaprak
28 Ocak 2024 : Gözler
29 Ocak 2024 : Dondurma
30 Ocak 2024 : Patlamış mısır
31 Ocak 2024 : Ayna
01 Şubat 2024 : Harita
02 Şubat 2024 : Saat
03 Şubat 2024 : Tren

Bulmaca Cevapları:

1. SEVGİ
2. SAYGI
3. BAYRAK
4. GÜVEN
5. DAYANIŞMA
6. VATAN
7. EMPATİ
8. AİLE
9. VEFA
10. PAYLAŞMA
11. DOSTLUK
12. SABIR
13. MERHAMET
14. İYİLİK
15. HUZUR

Atasözlerinin cevapları büyüklerinde. Onlar da bilmiyorsa o zaman kitaplarda ve sözlüklerde.

- 1, 2 ve 4. tekerlemeler: <https://ebeveynakademisi.trtcocuk.net.tr/etkinlik/tekerlemeler-12532028> (Erişim tarihi: 04.01.2024)
 - 5, 6 ve 7. tekerlemeler: <https://ebeveynakademisi.trtcocuk.net.tr/etkinlik/eglenceli-tekerlemeler-12542639> (Erişim tarihi: 04.01.2024)
 - 8 ve 9. tekerlemeler: <https://aregem.ktb.gov.tr/TR-12775/tekerlemeler.html> (Erişim tarihi: 04.01.2024)
 10. tekerleme: (<https://turkce.eba.gov.tr/icerik/az-gittim-uz-gittim-4208>) (Erişim tarihi: 04.01.2024)
 11. tekerleme: (<https://turkce.eba.gov.tr/icerik/al-bu-takatukalari-4224>) (Erişim tarihi: 04.01.2024)
 12. tekerleme: (<https://turkce.eba.gov.tr/icerik/kirk-kirik-kup-4227>) (Erişim tarihi: 04.01.2024)
 13. tekerleme: (<https://turkce.eba.gov.tr/icerik/tek-tek-tekerleme-4204>) (Erişim tarihi: 04.01.2024)
 14. tekerleme: (<https://turkce.eba.gov.tr/icerik/acil-perde-acil-perde-4203>) (Erişim tarihi: 04.01.2024)
 15. tekerleme: (<https://turkce.eba.gov.tr/icerik/alaca-sandik-acildi-4178>) (Erişim tarihi: 04.01.2024)
- MEB. (2023). *İlkokul 4. Sınıf Türkçe Ders Kitabı*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- MEB. (2021). *Anadolu Masalları (1. Baskı)*. MEB Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü. İzmir: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Seyfettin, Ö. (1970). *Seçme Hikâyeler*. İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Tezel, N. (2004). *Türk Halk Bilmeceleeri*. İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- TDK. (2024). *Güncel Türkçe Sözlük*. <https://sozluk.gov.tr/>, 02.01.2024 tarihinde erişim sağlanmıştır.

Anadolu Masalları Ses Kayıtları, MEB Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, 2019-2021.

Fotoğraflar, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından gerekli izin ve onaylar alınarak çekilmiştir. Aşağıda ID numarası yazılı görseller ise 123rf görsel stok sitesinden alınmıştır.

185580742	128183593	167734767	102408509	160744989
18218757	130825552	178517351	219741228	160744177
18357186	132936925	187512262	160620806	62245987
32007534	139308755	191784804	26552159	152374026
63103863	154318641	202473597	152294927	66977887
80794794	159518104	203368324	72898149	21132031
121633688	164417418	203937492	39158539	16004478